

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta „ 6—
četrt leta „ 3—
na mesec „ 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju leve), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta „ 9—
četrt leta „ 4-50
na mesec „ 1-60

Za inozemstvo celo leto „ 28—
Upravništvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Minister Aehrenthal odstopi.

S. — Budimpešta, 16. novembra. V izvrstno informiranih krogih se zatrjuje, da so dnevi Aehrenthalovega ministristva seštet. Zunanji minister je v zadnjem času fizično močno oslabil ter v delegacijah že ne more več slediti debatam. Politični dogodki zadnjih dni niso nikakor utrdili Aehrenthalovega stališča in zlasti ni upati, dokler bo še Aehrenthal avstrijski zunanji minister, da bi se zboljšale razmere med Avstrijo in Rusijo.

Uspeh dr. Šusteršičeve resolucije.

S. — Dunaj, 16. novembra. V krogih slovanskih poslancev se vedno vlada očitna nevolja nad dr. Šusteršičevim resolucijskim predlogom, katerega posledice so ravno nasprotni predlogovi vsebini. Slovanski poslanci bodo po večini sicer glasovali za dr. Šusteršičevo resolucijo, to pa le radi tega, ker so se dali od dr. Šusteršiča iznenaditi in so podpirali podano resolucijo. Zlasti češkim naprednim poslancem, ki sedaj uvidevajo, kam dr. Šusteršičeva resolucija meri, je to jako neprijetno. Škoda, da bo imela dr. Šusteršičeva lokavost tudi to zlo posledico, da bo vsled tega zmanjšano medsebojno zaupanje med slovanskimi poslanci.

»Narodni Listy« o dr. Šusteršičevi resoluciji.

F. — Praga, 16. novembra. Včerajšnji »Narodni Listy« pišejo o dr. Šusteršičevi resoluciji v delegacijah, da je pravega motiva dr. Šusteršičevega burnega nastopa proti Barjanu treba iskati v sarajevski knežovski palači. Zatrjuje se pa tudi, da dr. Šusteršičeva resolucija ni naperjena toliko proti skupnemu ministru Burianu, kakor pa proti dvornemu svetniku dr. Ploju, ki kot referent o bosanskem proračunu že iz formalnih ozirov in razlogov ne more glasovati za resolucijo. »Narodni Listy« sicer v tako zlobnost dr. Šusteršiča ne morejo verjeti, pač pa poudarjajo, da je javna tajnost, da dr. Šusteršiču ne gre toliko za bosanske kmete, kakor za klerikalno propagando.

Avstrijski zunanji minister grof Aehrenthal postavljen na — laž.

S. — Dunaj, 16. novembra. Včeraj je podal srbski zunanji minister dr. Milovan Milovanović v srbski skupščini odgovor na v ponedeljek stavljen interpelacijo poslanca Gerasimovića. Ta odgovor, kakor je tudi zavil v fraze diplomatskega žargona, pomenja naravnost senzacionalno desavouiranje Aehrenthalove izjave v avstrijskih delegacijah.

Na Masarykova odkritja in obdolžitve proti grofu Forgachu, je — kakor znano — odgovoril minister grof Aehrenthal s protiarargumentom, da je popolnoma nemogoče kaj takega o grofu Forgachu misliti, vsaj je celo srbska vlada baš radi njegovega prijateljstva napram Srbiji zahtevala, da naj ga minister ne odpokliče iz Belgrada.

To pa, kar je povedal včeraj dr. Milovan Milovanović v srbski skupščini, zavrača popolnoma to trditev, akoravno je cela Milovanovićeve izjava skrbno in z velikim trudom zavita v diplomatske besede, se odkriva v enem samem okornem stavku, namreč: »Aehrenthal je lagal!« Nič značilnejšega v tej celi aferi je faza, kako da se voditelj zunanjega ministristva velike monarhije upa poslužiti sredstva, katero je označil za laž mali minister iz toli preziranega Belgrada.

Naravno je, da odgovor dr. Milovanovića ni napravil ne le v Belgradu, ampak tudi na Dunaju senzacionalen vtisk. Afera postaja čim dalje senzacionalnejša.

V sledečem navajamo dobesedno izjavo dr. Milovana Milovanovića.

B. — Belgrad, 15. novembra. Zunanji minister dr. Milovan Milovanović je podal včeraj v srbski skupščini sledečo izjavo:

»Izjava avstrijskega zunanjega ministra grofa Aehrenthala v avstrijskih delegacijah, da mu je srbska vlada izrazila željo, naj ostane poslanik grof Forgach v Belgradu, se more nanašati — v kolikor se vem spominjati — le na ono dobo v letu 1909, v kateri se je po končani aneksijski krizi v našem in inozemskem časopisju razširila vest, da grof Forgach ne more ostati v Belgradu, ker je njegovo stališče takrat postalo napram srbski vladi nemogoče. Niti takrat, niti kdaj drugikat pa ni niti našemu poslaniku Simiću, niti kakemu drugemu naših poslanikov bila dana kaka podobna instrukcija, ker bi bilo to popolnoma napačno deplasirano. Le zato je dala srbska vlada svojim poslanikom — kar lahko trdim — parolo, ker se je baš takrat pojavila proti grofu Forgachu časopisna kampanja za njegovo odstranitev iz Belgrada. Takrat je srbska vlada uradno konstatirala, da s to časopisno kampanjo ni v nobeni zvezi. Gospod Simić dopolnjuje v svojem pismu z dne 10. novembra 1910 te moje spomine, ter opiše celo zadevo tako — le:

Da je lansko leto, ko se je napolnil v Belgrad, pri nas vprašal, koliko je resnice na trditvi, da je srbska vlada z grofom Forgachem nezadovoljna in da želi, da se grof Forgach odpokliče iz Belgrada. Odgovorilo se mu je, da srbska vlada ni v nikaki zvezi s časnikarsko kampanjo, da s Forgachem ni nezadovoljna in da ni izrekla, da naj se ga nadomesti z drugim poslanikom. Ko se je gosp. Simić vrnil zopet na Dunaj in se stal z grofom Aehrenthalom, mu je med pogovorom tudi povedal, kaj je v Belgradu izvedel o njem, da zadošči s tem resnici in običajni internacionalni kartoziji.

B. — Belgrad, 15. novembra. Dr. Milovanovićeve izjave, katero je poslušala z napetostjo cela zbornica, je vzbudila veliko senzacijo. Interpelant, poslanec Gerasimović, je sicer izjavil, da z izjavo ni zadovoljen, ker

je premalo jasna in premalo precizna, vendar je nato poudarjal, da se ta izjava nikakor ne krije z Aehrenthalovo. Govornik je izjavil, da hoče počakati, kako se cela afera razvije; če se pokaže potreba, bo zadevo znova spravil pred skupščino.

Češko - nemška pravna pogajanja — razbita.

G. — Praga, 16. novembra. Tekom včerajšnjega dne so se vršile številne seje in konference obeh narodnostnih strank, katerih namen je bil, v zadnjem trenutku še doseči in omogočiti spravo, da pride vsaj do delnega rezultata. Stranke so bile pridno pri delu. V deželnem dvorcu se je vršila konferenca med cesarskim namestnikom Coudenhove in zastopniki veleposestva, v pisarni dr. Škarde pa posvetovanje med namestnikoma in poslancema dr. Pacikom ter grofom Clam - Martinicem. Dopoldne so imeli nemški radikalci zborovanje in zvečer se je vršilo veliko zborovanje vseh nemških poslancev v »Casino«. Dr. Eppinger se je zavzemal za to, da naj se celo pravno gradivo izroči posebno permanentni komisiji, deželni zbor pa naj reši najnujnejše davčne predloge, ter naj se nato odgodi. Od radikalnih kričarjev pa se je zahtevalo prekinjenje vsakih nadaljnjih pogajanj, ter takojšna zaključitev deželnega zbora. Zborovanje Nemcev je snoči ob 10. še trajalo.

G. — Praga, 16. novembra. Češko - nemška pravna pogajanja so razbita. Na zborovanju nemških poslancev je bila odklonjena kompromisna formula, po kateri naj bi se celo pravno gradivo izročilo permanentni komisiji, na drugi strani pa naj bi rešil deželni zbor vsaj najnujnejše davčne predloge. Nemški poslanci so na kratko odklonili predlog, naj reši deželni zbor davčne predloge in so se izrekli le za permanentno komisijo, katere veljavna doba naj bi trajala do 20. decembra. Gotovo je, da Čehi tega kompromisnega predloga ne bodo sprejeli. Pogajanje je torej smatrati za razbita.

Solnograški deželni zbor.

B. — Solnograd, 16. novembra. V včerajšnji seji solnograškega deželnega zbora je prišlo do burnih prizorov med nemškimi nacionalci in krščanskimi socialisti na eni in krščanskimi socialisti in socijalnimi demokrati na drugi strani.

Obstrukcija v gališkem deželnem zboru.

B. — Lvov, 16. novembra. Obstrukcija Rusinov v gališkem deželnem zboru se je tudi v včerajšnji seji nadaljevala.

Občinske volitve v Sarajevu.

B. — Sarajevo, 16. novembra. Včeraj so se tukaj vršile nove občinske volitve. Večinoma so bili izvoljeni prejšnji občinski svetniki. Od Mohamedancev je 6 pristašev samostojne stranke, 2 sta člana muslimanske narodnostne organizacije. Od Srbov

sta izvoljena dva člana radikalne struje in dva konservativa. Od Hrvatov pa dva klerikalca in dva liberalca. Med izvoljenimi sta tudi prejšnji župan Kulović-efendi in podžupan Mandić.

Kolera.

B. — Rim, 16. novembra. V zadnjih 24. urah je obolelo v južni Italiji 7 oseb za kolero in 4 osebe so podlegle bolezni.

B. — Budimpešta, 16. novembra. Včeraj so na novo obbolele za kolero 4 osebe in 4 so umrle.

Tolstoj na begu.

G. — Petrograd, 16. novembra. Iz Tule poročajo, da se je zdravstveno stanje grofa Tolstega poslabšalo, vendar ne obstoja neposredna nevarnost za njegovo življenje.

G. — Petrograd, 16. novembra. Cela Tolstojeva rodbina se je odpravila včeraj iz Jasne Poljane k bolnemu grofu Tolstemu.

G. — Varšava, 16. novembra. Najnovejše vesti se glase, da se poda grof Tolstoj, kakor hitro ozdravi, v spremstvu svojega zdravnika in svoje hčere Aleksandrovne v pusto.

Potovanje srbskega kralja v Rim odgojeno.

B. — Belgrad, 16. novembra. Potovanje srbskega kralja Petra v Rim, ki je bilo določeno na 26. t. m. se je z ozirom na bolezen prestolonaslednika Aleksandra odgodilo na nedoločen čas.

Pretep med nemškimi dijaki.

S. — Dunaj, 16. novembra. Včeraj popoldne je prišlo v Stockerau pri Dunaju do strahovitega pretepa med nemškimi nacionalnimi in nemškimi klerikalnimi dijaki. Pri pretepu je bilo 7 dijakov težko ranjenih. Morala je nastopiti žandarmerija z bajoneti, da je razgnala te pobesnele dijake.

Pretep med rudarji.

B. — Essen ob Ruri, 16. novembra. V pretekli noči je nastal v Postbecku, kjer je uslužbenih tudi mnogo Slovencev, pretep med inozemskimi in domačimi delavci. Pri pretepu je bil en Rumunec usmrčen, en Avstrijec pa težko ranjen. Dva druga delavca sta lahko ranjena.

Izboljšane prometne zveze po morju z Dalmacijo.

B. — Trst, 16. novembra. Včeraj so se vršile tukaj konference med zastopniki avstrijskega Lloydja, parobrodne družbe »Dalmacija« in »Ragusca«, ter zastopniki poštne in železniške uprave, v kateri se je razpravljalo, kako naj se dosežejo boljše zveze po morju z Dalmacijo. Izboljšanje, ki odpravi marsikatero pomanjkljivost, se vpelje z novim voznim redom, ki stopi v veljavo s 1. majem 1911 in ki vpelje mnoge izpremembe z ozirom na železniške zveze.

Razkritja o Masarykovih razkritjih.

Poslanec Fran Supilo je priobčil v večeršnjem »Novem Listu« zanimive podrobnosti, kako je dobil dr. Masaryk v roke material, nanašajoč se na falsifikacijo znanih Friedjungovih dokumentov.

Ker stvar vzbuja veliko zanimanje tudi v slovenski javnosti, se nam zdi umestno, da priobčimo tudi mi nekatere podrobnosti, ki jih objavlja poslanec Supilo.

Evo jih!

Začetkom meseca septembra letošnjega leta je dobil Supilo iz Belgrada to-le pismo: »Gospod Supilo! Usojam se Vas obvestiti, da sem se odločil spraviti v javnost vse svoje zveze z grofom Forgachem in svoje delovanje, nanašajoče se na prepisovanje in sestavljanje izvestnih dokumentov za dr. Friedjunga. Vse sem delal, po naredbi grofa Aehrenthala. Videč, kaj se pripravljala, sem ostal dosleden in takorekoč »zvest« Forgachu, samo da bi izvedel čim največ, kaj vse nameravata Aehrenthal in Forgach, da bi uničila hrvaško-srbsko koalicijsko. Jaz bi bil moral kot priča iti na Friedjungov proces in jaz sem tisti »Milan Stefanović«, tajnik »Slovenskega Juga«, ki je podpisan na dokumentih, dasi se jaz tako ne pišem in je dotično ime samo slučajno prišlo na misel grofu Forgachu. 30. decembra l. l. sem prekinil vse zveze s Forgachem, ker nisem hotel postati drug Nastić, obenem pa sem se odločil, da nastopim javno proti dunajski politiki. Imam take dokaze v rokah, da se Forgach ne bo upal ne tožiti, ker ve, da bi si s tem sam izkopal političen grob.

Zato sem napisal brošuro in opisal v njej, kako so nastali dokumenti. Forgach bo moral ali odstopiti ali pa me tožiti, kar si zlasti želim, da bi se pred sodiščem dognalo, da so dokumenti bili spisani v avstrijskem poslanstvu pod nadzorstvom grofa Forgacha, Frana Otta, barona Gautscha, Swientochowskega, Tiefenbacha in drugih. Ti dokumenti so bili na to fotografirani in posnetki poslani grofu Aehrenthalu in prestolonasledniku Franu Ferdinandu. Za vse to imam dokaze: V mojih rokah se nahajajo originali fotografskih posnetkov, ki jih je dr. Friedjung predložil dunajskemu sodišču, ker bi jaz kot »Milan Stefanović« s temi originali v rokah moral pred dunajskim sodiščem potrditi laži dunajske gospe.

Med temi dokumenti, ki sem jih jaz pisal in prepisal, se nahaja tudi spis, v katerem se pravi o Vas, g. Supilo, da ste dobili 6000 dinarjev od srbske vlade. Ta dokument je bil sestavljen v nemškem jeziku na Dunaju, a v Belgradu je bil pre-

veden na srbsko, na kar sem ga jaz prepisal in podpisal. S spoštovanjem Vlad. Vašić ali »Milan Stefanović« — Temu pismu je bil priložen prepis odprtega pisma na avstrijskega poslanika grofa Forgacha. To odprto pismo je hotel Vašić priobčiti v svoji brošuri.

Dasi je Supilo par dni prej že nekaj slišal o tem Vašiću, vendar vsega tega ni smatral za gotov dokaz, dasi je posvetil Vašićevemu pismu največjo pozornost.

Prvo njegovo delo je bilo, da prepreči izdajanje Vašićeve brošure, kar se mu je tudi posrečilo. Za Supila so bili pri tem merodajni ti-le razlogi:

Ako Vašić govori resnico, ako njegov rokopolis potrjuje resnico, ako iz Vašićevih detajlov in dokumentov pridejo na dan nova dejstva in rovi neovrgljivi dokazi, potem je stvar tolike važnosti, da je v interesu stvari, da minister grof Aehrenthal čuje to »brošuro« — s kakega kompetentnega mesta. Supilo je pri tem mislil na delegacije ter se takoj obrnil na poslanca dr. Masaryka kot znanega boritelja za pravico in resnico, o katerem je tudi vedel, da je član delegacij.

Masaryk je takrat bival na Nemškem. Ker Supilo radi preobličje poslov ni mogel z doma, je pisal dr. Masaryku, naj pride čim najpreje na slovenski jug, ker mu ima povedati nekaj silno važnega.

Masaryk se je vabilu takoj odzval.

Sestanek se je vršil v Trstu v nedeljo 25. septembra ob 10. dopoldne v kavarni »Orientale«.

Posvetovanje je trajalo ves dan. Supilo je dal dr. Masaryku vse podatke in informacije, ki so mu bile na razpolago.

Masaryk je prevzel ves material ter je na to z najskrupuloznejšo skrbnostjo politika in učenjaka obnovil vso proceduro ter nabral nove dokaze. Odšel je na Dunaj ter se tam kaj sestal z različnimi osebami. Na to se je napotil v Belgrad, da se na lieu mesta informira o vsem, o čemer se je bilo treba poučiti.

Oborožil se je z dokazi, ki so bili neovrgljivi. In tako oborožen je stopil pred plenum delegacij ter nastopil s svojimi trditvami in afirmacijami, za katere on stoji z vsem svojim imenom in s svojim učenjskim slovesom.

Rezultat in uspeh njegovega nastopa smo videli v delegacijah.

Nova — in najnovejša kľofuta.

Nekaj časa pred razglašeno neopodritvijo poslanca Hribarja za župana čisto slovenskega mesta Ljubljane, je v slovenskem jeziku pisani rimski list »Slovenec« priobčil uvodni članek pod naslovom: »Beseda

brez ovinkov«, v katerem se cedi lojalnosti in nekako naméka, da je v Ljubljani neka »državi nevarna jugoslovanska (srbska?) struja, koja seveda cerkveni list uničevalno obsoja! Kdor razume čitati med vrstami, ta je takoj uganil, da se morano pripraviti na kako izredno presenečenje — in prišla je bomba v središče Slovenije, da Nj. veličanstvo v še stiči izvoljenega župana ni potrdilo — s privoljenjem in na izrečno željo obstrukcijskega poslanca centralne vlade dr. Šusteršiča!!

V deželnem zboru, v jesenskem letošnjem zasedanju pa je izvolila njega še ne imenovana prevzvišnost dr. Šusteršič na nečuvno grad način in tudi brez vsakega povoda napasti slovenske — sodnike vse vprek! Za to menda, ker so pravično in vestno obsojali prestopnike in kršitelje veljavnih zakonov, če so ti bili tudi večkrat blagoslovljeni dušni pastirji! — Takrat se je vse naše občinstvo povpraševalo, kam meri ta vehementen napad na celi stan naših vseobčno zaupanje uživajočih sodnikov? No v nedeljo pa je bila rešena ta uganka! Titul. dvorni svetnik Adolf Elsner — zagriženi član kranjsko-nemške stranke v Ljubljani — je bil imenovan za predsednika deželnega sodišča v sredini slovenskih dežel!

Resumé: Dr. Šusteršič je prizadel slovenskemu narodu in tudi »dobremu ljudstvu« že tri jako občutne zaušnice in sicer: 1. Prodaj je (ali za nagrado ali ne, se ne ve!) koroške Slovence pri zakonu za državni zbor. 2. Je pripustil, da je za Celovec imenovan čisto nemški škof. 3. Pripravil je z napadi na slov. sodništvo pot za imenovanje nemškega radikaleca Elsnerja za dež. sod. predsednika kranjske — (slov.) dežele. To so uspehi dr. Šusteršičeve obstrukcije!!

Kako rešiti italijansko vseučiliško vprašanje?

Kakor znano, dela ustanovitev italijanske pravne fakultete našim zunanjim in notranjim ministrom dosti preglavice! Tudi uspešno delovanje parlamenta trpi pod tem neresnim iredentovskim vprašanjem. Avstrijska vlada naj z dovoljenjem opozicijskih slovenskih državnih poslancev ustanovi v Tridentu na južnem Tirolskem od Italijanov že tako težko pričakovano pravno fakulteto, s katero ustanovitvijo se ogne tudi težkemu tržaškemu vprašanju! — Vedno se je povdarjalo, da se Slovenci in Jugoslavlani ne bodo protivili nameri vlade, ako ustanovi laško pravno stolico na čisto italijanskem ozemlju, samo ne na mešanem! Tudi nekateri Nemci so se izjavili zoper laško vseučilišče v Trstu!

Ker je Avstro-Ogrska s prisvojitvijo novih dežel Bosne-Hercegovi-

ne že itak pomnožila slovanski življenj ob Jadranskem morju in s tem se tudi zdato ojačila nasproti svojemu močnemu tekmeču na zapadu: bilo bi le želeli, da stori Avstrija še en resen korak in si regulira svojo zapadno mejo proti Italiji! Kakor znano živi v Benečiji okroglo 45.000 do 50.000 Slovencev v takozvani Reziji. — Po mirovni svetovni konferenci naj Avstrija zamenja ta od Slovencev obljudeni teritorij tja do Tallamonta za južni Tirol, takozvani Trento; strategično in narodnostno imenitno vprašanje bi bilo z enim udarcem rešeno! — Južne Tirolske ne bodo noben »paša« več germaniziral!

Beseda o ohranitvi zgodovinskih spomenikov.

Pišejo nam: O veliki skrbi nekaterih duhovnikov za ohranitev zgodovinskih spomenikov svedoči naslednje dejstvo. V M. je pokopanih mnogo članov plemenitaških rodbin iz bližnjih gradov. Po potresu je bilo treba iznova zgraditi ondodna cerkvena zvonika. Tedaj so porušili stare grobne spomenike, vzeli jih iz cerkvenih zunanjih sten, jih razbili in jih pozidali notri v nova zvonika, da ni bilo treba iskati kamenja zidanjem od drugod. Tako je v prejšnjem desetletju ravnal eden tistih, ki zdaj očitajo Hribarju, da je zanemarjal ljubljanske starine. Seveda dotični cerkveni predstojnik ni postal vsled tega član komisije za ohranjanje zgodovinskih spomenikov, postal pa je član ljubljanskega kapitelja.

Na sledu sejmskim roparjem?

Dne 23. oktobra je hotel nek neznanec na Reki oropati tesarja Josipa Budigama, doma iz Ptuja na Štajerskem, s katerim se je vračal iz Bakra na Reko. Pri tej priliki je neznanec tako nevarno ranil Budigama, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Že takrat se je dognalo, da je zločinec, ki je skušal oropati Budigama, bivši redar v Cerkevici, Josip Stanič. Dasi se ga je takoj jelo zasledovati, vendar je tičeek ušel in izginil brez sledu. V nedeljo je prišla na Sušak orožniška patrolja iz Delnice, ki je tudi izsledovala Staniča. Stanič je namreč dne 28. oktobra t. l. v Delnicah osleparil slovenskega posestnika Antona Cetinjskega za par sto kron. Josip Stanič se je poleti zadrževal na Kranjskem. Tu se je seznanil tudi z Antonom Cetinjskim, kateremu se je ponudil za uslužbenca. Cetinjski je ponudbo sprejel, ter ga vzel v službo. Koncem preteklega meseca je Cetinjski poslal Staniča z vozom, v katerega je bilo vpreženih par volov v Delnice, da tam razproda 10 centov fižola. Stanič je fižol razprodal, ter nato s skupilom pobegnul, pustivši v Delnicah vole in voz. Drugi dan je prišel Cetinjski v Delnice, a je tam našel sa-

LISTEK.

Na robu prepada.

Povest; spisal F. R. (Dalje.)

Pa nič se ne bojte, gospa; ko bo zopet solnce posijalo, pa se bodele hitro popravili, o, le meni verjemite, solnce ima čudodelno moč.

Zame ni nobene pomoči več, ljubavna mati Valjavka, je vzdihnila Olga. Jetika je bolezen, za katero ni nobenih kapljic. Še dve, tri leta utegnem živeti... to se pravi, če se nič vmes ne zgodi... toda, sedite mati, sedite, kajti pogovoriti se imam z vami o resni stvari.

Olga je primaknila stol, ki si ga je mati Valjavka najprej nezaupno ogledovala, potem pa se vendar nanj usedla.

Mati, je rekla Olga, ljudje govorijo, da me imate radi in da bi mi tudi kako prijaznost izkazali, če bi vas prosila.

Valjavka je sklenila roki in proseče pogledala Olgo.

Ne govorite tako, gospa! Kar ste vi meni dobrega storili, se ne da povrniti in kar jaz za vas čutim, se ne da povedati. V vodo in v ogenj za vas, če je prav ali če ni prav...

Hvala vam za te besede, jo je prekinila Olga. Vaša zvesta udanost mi je znana. Vi ste pa tudi edino človeško bitje na svetu, ki mi zaupam in zato sem se do vas obrnila.

Gospa Olga je vzela iz omare masivno šatnjo, okovano z bronastimi okrasji.

Mati, je rekla Valjavka, vi ste edino bitje na svetu, kateremu verjamem, da me ljubi. Zato prosim vas, izkažite mi dobroto. Kar vas prosim, je za vas malenkost, zame pa je velikega pomena.

Ukažite gospa — jaz storim vse, kar ukazete.

Ne ukazujem, nego le prosim. Vzemite to škatljo, mati. A prisezite mi pri sreči svojega sina, da nikomur ne bodete povedali, da sem vam dala shraniti to škatljo in prisezite mi, da jo bodele tako skrili, da je ne bo nihče našel. Prisezite, da te škatlje ne bodele odprli, da je ne bodele nikomur pokazali in tudi če bi vas sodnija vprašala, ne boste izdali tajnosti, ki jo veva samo midve.

Mati Valjavka je vstala, slovesno je dignila roko in rekla:

Prisegam! Naj bo moj sin vse življenje nesrečen in pogubljen, če bi ne izpolnila te prisege.

Hvala vam, mati, je rekla Olga in žarek veselja je za trenutek razsvetlil njen obraz. Saj sem vedela, da je vaše srce zvesto in da vam smem popolnoma zaupati.

Izročila je Valjavki škatljo in Valjavka jo je takoj skrila pod svoj predpasnikom.

Tri leta morate držati svojo prisego, mati, je nadaljevala Olga, a ta čas jo morate varovati, pa naj se zgodi karkoli.

Pa če bi mi z razbeljenimi kleščami trgali meso z života, ne izvedo od mene nobene besede, je s srdito odločnostjo izjavila Valjavka in stiskala škatljo k sebi, kakor da bi se moralo koj na mestu zanjo vojskovati na življenje in smrt.

Zadovoljno je to poslušala Olga in gladila stari ženi raskavo roko.

Čez tri leta nesite to škatljo na sodnijo in takrat povejte, kar vam bom zdaj zaupala.

Olga se je bližje primaknila Valjavki in ji šepetaje pripovedovala:

Vi si ne morete misliti, kaj se godi v tej hiši. Vsi mislite, da sem reva, ker sem bolna in bom morala kmalu umreti. A to še ni najhuje. Vi vsi tudi mislite, da sem sicer srečna žena, morda najsrečnejša. A to je strašna zmota. Mati Valjavka, Vam bodi zaupano.

Moj mož me vara z mojo najboljšo prijateljico, ki mi je bila več kakor rodna sestra, z Elviro. Ljubita se že davno. Najbrž me je moj mož sploh samo vzel zaradi mojega denarja, sedaj pa čaka težko in vse bolj nestrpljivo na mojo smrt. Saj je moja smrt potrebna, da bi se moj

mož in Elvira mogla poročiti. In da bi to čakanje ne bilo predolgo, pa pospešujeta moje hiranje in umiranje s strupom.

Gospa, gospa, je vsa plaha zajejala Valjavka — to vendar ni mogoče...

Da, mati, mogoče je in resnično, je dejala Olga. Dobro čutim, da imam že strup v sebi. Ali sta mi ga dala z jedjo ali z zdravili, kdo to ve? Saj veste, mati, da jetični ljudje počasi in brez bolečin mrjo. Tudi jaz bi lahko še nekaj časa živela, ko bi ne imela že strupa v sebi, ki mi povzroča hude bolečine. Morda bom živela samo še nekaj dni. Če se bosta moj mož in Elvira kmalu po moji smrti poročila, bo to pač potrdilo tega, kar sem vam zdaj zaupala.

Valjavka je obupno stiskala škatljo k sebi in debele solze so ji tekle po uvelim licu. Olgino razkritje jo je tako pretreslo, da že ni več mogla trezno misliti, nego je samo ječala.

Torej mi obljubite, mati Valjavka, da bodele vse tako storili, kakor sem vam rekla in da najine tajnosti ne boste nikomur na svetu izdali? je vprašala Olga.

Nikomur, nikomur, je ihtela Valjavka. Vse izpolnim, do pičice vse, oh — gospa, gospa...

(Dalje prihodnjik.)

življ
se tu-
jemu
ilo bi
en re-
apad-
znano
0 do
žiziji.
reenci
encev
amen-
rento;
enitno
na re-
le no-

h spo-

neka-
zgo-
ti na-
panili
odbin
je bil
erkve-
stare
cerk-
bili in
ka, da
zidar-
šnjem
i zdaj
narjal
lotični
vsled
njenje
tal pa

u?

ek ne-
Josi-
a Sta-
čal iz
je ne-
udiga-
v bol-
do, da
ti Bu-
venici,
oj jelo
šel in
je pri-
ulja iz
Stani-
ktohra
nskega
ga za
je po-
Tu se
Cetin-
idil za
mudbo
Kon-
tinjski
rega je
nice, da
a. Sta-
s sku-
lnicah
šel Ce-
šel sa-

In da
pa po-
ranje s

a zaje-
ni mo-

snično,
a imam
dala z
re? Saj
počasi
jaz bi
o bi ne
ni pro-
bora ži-
e bosta
so moji
potrdilo
bala.

stiskala
te so ji
azkritje
ni več
e samo

ati Va-
storili,
najine
a svetu

ela Va-
ice vse,

mo voz z volmi, Stanić pa je izginil z denarjem brez sledu. Mož je bil še zadovoljen, da je lopov pobegnil z denarjem, ne da bi vzel sabo volov z vozom. Ker je dokazano, da se je Stanić poletel, ko je bilo pri nas na raznih krajih izvršenih več sejmskih ropov, potepal po Kranjskem, je skoraj gotovo, da dotični ropar, ki je na pretkan način orepal na sejmskih par kmetov za ves denar, ki so ga imeli pri sebi, ni nihče drugi, kakor Josip Stanić, bivši redar v Crkveni- ci. Opozorjamo oblasti na tega ne- varnega človeka, ki se skoro gotovo zopet klati kje po Kranjskem.

Tepen Ljubljancev.

V nedeljo so v Mitlovi gostilni na Kantridi pri Reki kegljali Valen- tin Medja, Miha Berger in 26letni ključavničar Emil Klopčavar, doma iz Ljubljane. Med igro so se skregali in prepiru je takoj sledil spopad in pretep. Dasi je Klopčavar pravi ve- likan in videti močan kakor hrast, vendar sta ga Medja in Berger vrgla na tla ter ga jela neusmiljeno brca- ti z nogami in tepsti s pestmi. Klop- čavar se je že pri padcu težko poško- doval na senu, nato pa sta mu nje- gova »ljubezniva« tovariša še zadala par znatnih ran. Mimo došli ljudje so ga našli ležati nezvestnega v kr- vi. Ko so ga vzbudili k zavesti, so ga prepeljali v bolnišnico. Medjo in Bergerja so aretirali v trenutku, ko sta se hotela vrniti z Kantride na Reko. Klopčavar je tako težko poško- dovan, da nemara ne bo lahko okre- val.

Vspešen zrakoplovni vzlet Slovenca.

(Ponesrečeni zrakoplovni poskusi Nemea in Madžara v Zagrebu. — Slovenski zrakoplovec v Zagrebu. — Zrakoplov grade v tovar. parketu. — Prvi poskus. — Motor deluje presla- bo. — Sijajen vzlet. — Svetovni re- kord.)

V Zagrebu, 15. nov.

Ob času jesenskega semnja v Za- grebu sta prišla semkaj dva zrako- plovec Nemea Simon in Madžar Sze- kely, da se producirata pred hrva- škim občinstvom, s svojimi zrako- plovnimi poskusi. Oba sta se potrudila za velikansko reklamo, da je res vse občinstvo z napetostjo pričakova- lo napovedane produkcije. In prišel je določen čas, na poletnem prostoru je bilo polno občinstva. Pojavila sta se zrakoplovec s svojimi aparati in se jela pripravljati na vzlet. Toda ni šlo in ni šlo, zrakoplova se nista ganila z mesta. Osmočen sta »zrakoplov- ca« izginila, pomagale jima niso niti solze, ki sta jih pretakala ob pone- srečenih poskusih.

Pred par tedni je prišel v Za- greb Slovenec Rusjan iz Gorice, ki je napravil že več poskusov s svojim lastnim aeroplanom in ki ga je po- vabil v Zagreb tukajšnji športsman Merčep. Merčep je takoj opazil pred- nosti Rusjanovega aparata, ter je hotel osnovati konsorcij, ki bi Rus- janu omogočil zgraditi zrakoplov svoje konstrukcije. Ker za ta načrt ni bilo dobiti ljudi, sta se Merčep in Rusjan sama lotila posla.

Jela sta delati na zrakoplovu v tovarni parketu. Pri delu jima je pomagal Rusjanov brat. Delala sta s polnim parom in pred približno 3 tedni je bil zrakoplov dograjen. Nato sta pričela z zgradbo hangarja, ki sta ga kmalu izgotovila. Pred 14. dnevi sta spravila zrakoplov v han- gar na vojaškem vežbališču.

Rada bi takoj pričela s poskusi, toda slabo vreme jih je zaviralo. Šele to nedeljo je po dolgem ča- su napočil prekrasen dan, miren, brez vetra.

Rusjan in Merčep sta sklenila, da ta dan popolnoma na tihem na- pravita prvi letalni poskus. Takore- koč skrivaj sta se napotila na voja- ško vežbališče, ter spravila iz han- garja zrakoplov. Ljudje so ju opazili in takoj se je zbralo na vežbališču okoli sto gledalcev. Ob pol 3. popold- ne se je pričel poskus. Zrakoplov z motorjem je držalo deset ljudi. Naj- prvo sta zrakoplovca poskusila mo- tor, a sta takoj opazila, da razvija premalo moči, ker je napravil samo

800 obratov na minuto. Rusjan je z ozirom na to hotel odnehati od vsa- kega nadaljnega poskusa, vendar pa se je od prijateljev dal pregovoriti, da je sedel v zrakoplov. Toda motor je jel še slabše delovati in brez- uspešno se je Rusjan trudil, da bi motor hitreje funkcioniral. Prijate- lji so že obupali, da bi se poskus po- srečil. V tistem trenutku je Rusjan dal znak, naj izpuste zrakoplov.

Aeroplan je zdrčal po tleh, a se je že v nekaj trenutkih dvignil in vzdignil v zrak. Motor je vedno manj hreščal, aeroplan pa se je dvi- gal vedno više in više. Nato se je okrenil na levo in v velikem loku ob- krožil vojaško vežbališče. Napravil je še majhen krog in se tik pred hangarjem brez vsakega defekta spu- stil na tla. Vsi prisotni so pričeli burno ploskati in klicati »Živio!« — Nato so kar tekmovali, kdo bi Rusja- nu preje čestital na krasnem uspehu.

A Rusjanu ni samo krasno uspel polet, marveč je Rusjan dosegel svetovni rekord v zaletni razdalji. Zaletna razdalja, s katero je znani francoski zrakoplovec Blériot dose- gel doslej največji svetovni rekord, je znašala 33¹/₂ m, dočim se je Rus- janu aeroplan jel dvigati že po raz- dalji 28 m drčanja po tleh.

Ako bi bil motor napravil, ka- kor je bilo določeno, 1200 obratov v minuti, bi bila zaletna razdalja go- tovo še manjša.

Kakor čujemo, bo Rusjan na- pravil v slučaju ugodnega vremena javen letalen poskus v nedeljo, dne 20. novembra proti izredno nizki vstopnini, tako da bo mogel vsakdo prisostvovati temu zanimivemu po- letu. Kakor smo že poročali, bosta Rusjan in Merčep kasneje priredila zrakoplovne poskuse tudi po drugih večjih jugoslovanskih mestih. Raz- ume se samo ob sebi, da prideta tudi v Ljubljano.

Iz sodne dvorane.

Okrajno sodišče ljubljansko.

Neumestno postopanje. Te dni je stalo pred okrajnim sodiščem izred- no veliko starih ženic in bolehnih, za delo nesposobnih starih mož, vsi za- radi prosjačenja. Magistrat je nam- reč začel — ne vemo iz katerega vzroka — proti prosjakom prav stro- go nastopati. Policaji so dobili nalo- go, vsakega, ki ga pri beračenju za- sačijo, takoj aretirati, magistrat pa vsakega naznani sodišču. Nikakor ne nameravamo jemati v obrambo vseh prosjakov. Natanko vemo, da je med njimi mnogo simulantov, ki jim beračenje prav dobro nese, ki bi prav lahko delali, pa se jim ne ljubi, in ki priberane solde zašnopajo. Ampak tega pa nihče ne more trdi- ti, da bi bili vsi taki. To je ravno na- pačno, da slavni magistrat meče vse v en koš. Predstavite si tako osem- desetletno ženo, osemdesetletnega starčka. Delati ne more več, to je jas- no. Premoženja nima. Sorodnikov tudi ne, da bi zanj skrbeli, pa če jih tudi ima, sami nimajo nič. Podpore od nikoder, v redkih slučajih po ka- kih 6 K na mesec. Ali naj gre živ pod zemljo? Ni druge pomoči, kot da potrkra sem ter tja na tuja vrata. To ni noben greh in ne žali nikogar. Za tisto beračenje po cestah in trgih — celo v tivolskem parku se je letos prav zelo beračilo — se pač nikdo ne more zavzemati. Če pa star, v resni- ci potreben človek potrkra kje na ka- ka vrata, ga vendar zato ni treba sodnijsko preganjati. Kadar bo jav- na skrb za ubožce na boljših no- gah, bo stvar seveda drugačna, am- pak zdaj, ko se smatra mesečna pod- pora šestih kron menda za neko iz- redno milost, je pa tako trdo postopanje nasproti prosjakom, ki so sta- ri in v resnici potrebni, če ne več, vsaj neumestno. Na to stališče pri- bližno se je pač postavilo tudi okraj- no sodišče in je skoro vse, od magi- strata ovađene obtožence oprostilo.

Razne stvari.

* Roosevelt oropan. Ko se je Roosevelt mudil v Bostonu ter tam agitiral za svoje kandidate, je bil okraden. Tatovi so mu vzeli 600 do- larjev in zlato uro. Policija sicer to

zanikuje in tudi Rooseveltovi prija- telji nočejo o tem ničesar vedeti.

* Zamorec generalni pravdnik. Vlada hoče imenovati zamorca Williama Lavisa za pomožnega ge- neralnega pravdnika v Zedinjenih ameriških državah. Lewis je zdaj po- možni distriktni pravdnik v Bosto- nu. Tako visoke službe do zdaj še ni imel noben zamorec v Ameriki.

* Grozovit čin kanonirja. Iz Ottawe poročajo: V trdnjavi Mac Canley je ustrelil nek kanonir, kate- rega so prijeli, ker ni ubogal, svoje- ga predstojnika, polkovnika Bollerja. Na to je začel streljati na četo voja- kov, broječo 25 mož. Potem je same- ga sebe ustrelil.

* Največja bojna ladja. Anglija namerava zgraditi novo bojno ladjo, ki bo presegala po velikosti in hitro- sti vse dosedanje ladje te vrste. Dale- ko bo prekašala do sedaj največjo križarko »Lyon«. Dolga bo 720 čev- ljev in bo imela hitrost 30 morskih milj, dočim je »Lyon« le 680 čevljev dolga in vozi s hitrostjo 28 morskih milj.

* Klofuta povzročila smrt. V Veliki Gorici na Hrvaškem sta se prepirala zakonska Cvetković. Posle- dica prepira je bila, da je 80letni Ju- ri Cvetković prislonil svoji 60letni ženi klofuto, vsled katere je nesrečna žena umrla.

* Dvakratni umor in samomor. V Berolinu je zidarjeva soproga Richter zadušila svoji hčerki, kate- rih ena je imela 4, druga pa 5 let; na to se je obesila. Kaj je ženo pri- vedlo do tega čina, se ne ve.

* Dvoboj med milijonarjem in princem. »Newyork Herald« poroča, da se je vršil pred nekaj dnevi dvo- boj med princem Ferdinandom Lau- cigny-Lucigne in milijonarjem An- ton Stewardom iz Filadelfije. Milijo- nar Steward je bil pri dvoboju ran- jen. Vzrok dvoboja je bil ta, da je milijonar izvedel za razmerje, ki je je imel princ z njegovo soprogo.

* Poneverjenje pri hranilnici. Iz Launa poročajo, da se je blagaj- nik ondotne hranilnice Merz ustrelil, knjigovodja Salomon pa da je tudi umrl nagle smrti. Baje se je zastru- pil. Pri pregledovanju blagajne in knjig se je dognalo, da manjkajo velike vsote denarja, ki sta ga najbr- že poneverila blagajnik in knjigo- vodja.

* Živinski zločin. Dne 10. t. m. je bila na progi Ustje-Topolice pove- žena 16letna služkinja Berta Janota. Vlak ji je odtrgal desno nogo. Prepe- ljali so jo nezvestno v okrajno bol- nico v Toplicah. Ko je prišla k zave- sti, je povedala, da je postala žrtev dveh potživljenih fantov, ki sta jo med potjo napadla, jo posilila nato pa postavila na železniški tir, ko je ravno prihajal vlak. Pomagati si ni mogla, ker so ji vsled strahu odpove- le vse moči. Ko so jo preiskali, so do- gnali, da je bila res žrtev živinske strasti. Zločincev še niso prijeli.

* Sanje povzročile smrt. Želez- niški adjunkt Henrik Rechberg je moral umreti vsled sanj. Sanjalo se mu je namreč, da je prišel brzovlak na postajo. Na pol v spanju skoči iz postelje ter se pri tem zadene z no- som v stol. Drugi dan je šel na obisk k svoji tašči. Nekoliko dni potem je jel tožiti o bolečinah v nosu in po ce- lem obrazu. Šel je v bolnico, tu se je moral podvreči operaciji, kateri je tudi podlegel.

Najnovejše vesti.

Vihar v Primorju.

B. — Reka, 16. novembra. Vče- raj in v ponedeljek je tukaj razsajal velikanski široko, ki je napravil v pristanišču in v celem Primorju mnogo škode. Svetilnik v pristanišču je jako poškodovan. Zlasti v Opatiji je napravil vihar mnogo škode. Iz pristanišča se je utrgala neka ladja, katero so le z največjo težavo spravi- li na varno. Tudi nekaj železniških vagonov je vihar prevrnil iz tira, vsled česar so močno poškodovani.

Roparaki napad.

B. — Tiflis, 16. novembra. Kne- ginjo Cicipanov so včeraj ponoči na- padli roparji na njenem gradu ter jo oropali.

Vihar v Črnem morju.

B. — Suhum, 16. novembra. V Črnem morju je divjal včeraj veli- kanski vihar. Mnogo ladij je poško- dovanih.

Eksplodizija v rudniku.

G. — Benthon, 16. novembra. V tukajšnjem rudniku »Ida« je nastala eksplozija. Dva delavca sta mrtva, dva smrtno ranjena, več težko ranje- nih.

Za kratek čas.

Zrak. Praktikant: »Prosil bi, gospod šef, za malo plačo. Od zraka človek vendar ne more živeti.

Šef: »Pa kako dobro! Zrako- plovec Kaspar je v njem četrt ure, pa dobi pet tisoč kron...«

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi današnje borze 15. novembra 1916.

Načelbeni papirji.	Denarji	Diagonali
4% majeva renta	93.10	93.30
4 1/2% srebrna renta	96.60	96.80
4% avstr. krona renta	93.—	93.20
4% ogr.	91.60	91.80
4% kranjsko deželno posojilo	96.—	97.—
4% k. o. češke dež. banke	94.—	95.—

Srečke.	213.—	219.—
Srečke iz 1. 1860 1/2	319.25	325.25
„ „ 1864	153.10	159.10
„ tiske	297.—	303.—
„ zemeljske I. izdaje	276.50	282.50
„ „ II.	247.25	253.25
„ ogrske hipotečne	531.—	541.—
„ dun. komunalne	525.—	535.—
„ avstr. kreditne	87.75	93.75
„ ljubljanske	60.25	64.25
„ avstr. rdeč. križa	37.50	41.50
„ ogr.	27.75	31.75
„ bazilika	253.—	256.—
„ turške		

Delnice.	444.—	448.—
Ljubljanske kreditne banke	662.75	663.75
Avstr. kreditnega zavoda	552.—	553.—
Dunajske bančne družbe	115.50	116.50
Južne železnice	747.—	748.—
Državne železnice	757.—	758.—
Alpine-Montan	246.—	248.50
Češke sladkorne družbe	271.—	272.50
Živnostenske banke		

Valute.	11.37	11.39
Cekini	117.60	117.80
Marke	95.35	95.55
Franki	95.—	95.25
Lire	254.50	255.—
Rubli		

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Karlova ulice (nasproti glavne pošte)

znano najboljšo perilo

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

I
K
O

Najboljša ura
sedanjosti:

zlata, srebrna, tula, nikeljasta
in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna
ur v Švic.

Tovarna uravna ura

I
K
O

I
K
O

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda“.

Svinjske kože

brez zareza in luknjaj plačujem po najvišji ceni. — Dobavitelj večjih množin, dobe še posebej nagrade. Alex. Rosenberg, Gradec, Annenstr. 31.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z omejenim jamstvom
v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 23.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Usojam si vlijudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice, najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Selenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eksempira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

priporoča

Stritarjeva ulica št. 2.

priporoča

promese na ogrske premijske srečke cele à K 10.— polovice à K 5.— Zrebanje 15. novembra gl. dobiček K 240.000
promese na ogrske hipotekne srečke à K 5.—, Zrebanje 15. novembra, glavni dobiček K 40.000

promese na 3% zemelj. kred. srečke à K 5.50, Zrebanje 16. novembra, glavni dobiček K 90.000
Tri promese skupaj samo K 25.—

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2%

Dolžnost

vsakega Slovenca je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovanski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovanski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

.. Ogromni rezervni fond K 43.812.797.— jamči za popolno varnost. ..

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gumno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapieni enoi

.. Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prežernova ulica št. 3.

.. Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z svojo močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka spekulacija z vložnim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po 4 1/4% brez odbitka; nevzdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5%, obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4% na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditne društvo.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.